

Milí bratři, milé sestry,

stává se mi to... Čas od času... Stává se mi, že naslouchám lidem, poslouchám jejich životní příběh či událost z jejich života – a v duchu si u toho říkám: *Tak to se ti určitě nestalo... Něco tajíš, skrýváš... Vždyť já vím, že to bylo určitě jinak, než jak mi to vyprávíš.* Příkladem bývali třeba přerovští bezdomovci vykládající „svůj“ příběh, který je namíchaný ze všech možných příměsí – jen aby výsledek byl co nejdojemnější.

Stává se mi, že poslouchám někoho, jak říká: *To a to by se mělo udělat. Tak a tak to bude nejlepší.* Ale já jsem už vycvičený v podezírání lidí. To politici, novináři – třeba ti mě v té nedůvěře pravidelně trénují. Anebo lidé kolem mě – ve kterých jsem se třeba již vícekrát zklamal. A tak k mnohým slovům některých lidí přistupuji s předpokladem nedůvěry.

Naslouchám jim a říkám si v duchu: *Proč zrovna to a to chceš udělat právě tak a tak? O co ti ve skutečnosti jde? Co tím opravdu sleduješ? Určitě ti nejde o to, o čem zrovna mluvíš. Je v tom ještě něco jiného.*

Je to jakýsi druh detektivní práce. Je to soupeření s druhými: *Dokážu uhodnout, o co ti vlastně jde, nebo ne?*

Stává se vám to také? Stává se vám, že občas nevěříte lidem, že mluví pravdu? Že jste vůči jejich řečem podezíraví – třeba na základě předchozích špatných zkušeností?

Dnes se společně zaměříme především na Jidášův rozhovor s Ježíšem. Pán Ježíš přebývá u třech sourozenců: Marie, Marty a Lazara, kterého před nedávnem vzkřísil. Ti tři jej hostí přímo královsky. Ježíš je pozván k večeři, stoluje a rozmlouvá s Lazarem a ostatními, je obsluhován svědomitou Martou. A nadto přichází Marie s drahým olejem z pravého nardu a pomazává jím Ježíšovy nohy. A pak je svými vlasy utírá.

V jednání oněch sourozenců je patrná obrovská láska, náklonnost a úcta k Ježíši, který vzkříšením Lazara vnesl do jejich domu opět světlo, radost a veselí.

Učedníci mlčky přihlížejí. Jsou tak zticha – že vlastně nevíme, zda s takovým chováním Marie souhlasili. Jsou tak zticha, že ani nevíme, kolik jich tam vlastně bylo. Jen jediný z Dvanácti tam určitě byl – Jidáš Iškariotský. Tomu se vůbec Mariino počínání nezamlouvá. Rozhořčeně se ptá Ježíše: ***Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?***

Zaposlouchejme se do Jidášovy otázky. Snažme se na chvíli nebrat v úvahu všechnu tu špínu, kterou na Jidáše církve po staletí naházela. ***Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?***

Copak to není sympatická otázka? *Proč, Ježíši, dovolíš té ženě plýtvat s něčím tak vzácným a drahocenným?* Obvykle se uvádí, že 1 denár je mzda dělníkova za jeden den práce. A ten olej bylo možné prodat za 300 denárů! Pro naši představu: v naší době asi 120.000 Kč, vezmeme-li v úvahu, že někdo pracuje 8 hodin denně za pouhých 50 Kč na hodinu. To je opravdu obrovská suma, za kterou by bylo možné nasytit mnoho hladových krků!

V dnešním světě plném nezaměstnanosti a stále rostoucích cen máme tedy sklon Jidášově poznámce přitakat. Vždyť jemu přece – alespoň podle jeho vlastních slov – jde o chudé, tedy o ty, kterým by se církev měla věnovat v první řadě. Jidášovi jde o ty, kvůli kterým tu církev především je.

Ale evangelista Jan nás dlouho s Jidášem souhlasit nenechá. Otevře nám oči. Vezme nás za ruku a dovede nás až do Jidášova nitra. Dá nám nahlédnout do jeho karet.

To řekl ne proto, že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: měl na starosti pokladnici a bral z toho, co se do ní dávalo.

A najednou je všechna Jidášova popularita ta tam. Klesá pod bod mrazu. Podobně je tomu například u politiků, kteří takřka pláčou nad rostoucí chudobou společnosti – a za nějaký čas jsou přistiženi při okrádání státní kasy.

A teď přichází to nejzajímavější a nejdůležitější. Ježíšova reakce. Ježíšova odpověď na tu Jidášovu poznámku. Než si připomeneme to, co Ježíš Jidášovi odpověděl, přemýšlejme chvíli nahlas, co by mu mohl odpovědět. Vždyť evangelista říká - a my tomu věříme -, že Ježíš viděl do srdce lidí. Viděl tedy i do srdce Jidáše. Co mu tedy mohl říct, aby ho okamžitě usadil, odkázal do patřičných mezí? Zkusme to.

Tak například: *Ty zloději zlodějská – vždyť já tě mám přečteného... Nebo: Proč nám tu věšíš bulíky na nos? Vždyť tobě přece jde jenom o sebe, o svou kapsu!* A nebylo by dál co řešit.

Ale Ježíš to neudělá. Neshodí Jidáše. ***Nech Marii, Jidáši, uchovala to ke dni mého pohřbu! Chudé máte vždycky s sebou, ale mne nemáte vždycky.***

Ano, Ježíš Jidášovi oponuje, nesouhlasí s ním. Zastává se Marie, že dobře udělala, když ten olej uchovala k jeho pohřbu – tzn. že tím olejem pomazala jeho nohy, než naposledy vstoupily do Jeruzaléma. Daleko důležitější však je to, že Ježíš odpovídá Jidášovi přesně na to, na co se Jidáš ptal. Přestože jistě ví, že Jidáš lže, Ježíš věří, že Jidáš mluví pravdu. Přestože ví, že Jidášovi jde o něj samotného, věří, že Jidášovi jde skutečně o chudé. Ježíš v Jidášovi chce vidět víc dobra, než v něm ve skutečnosti je.

Ježíš dává Jidášovi šanci. Poskytuje mu možnost do budoucna – mluvit pravdu. Jak naivní... Jak velkorysý... Jak milosrdný... Ježíš nás tím učí něco velmi podstatného o mezilidských vztazích. A sice že v tomto světě plném lži a polopravd bychom měli zkoušet znovu a znovu věřit lidem, že mluví pravdu. Zvlášť to pak platí o lidech, kteří nás zklamali a jejichž řečem už nedůvěřujeme. Ano, je to velmi naivní a nesmyslný postoj – věřit lidem, že mluví pravdu, i když víme, že pravděpodobně pravdu nemluví. Ale je v tom cosi mocného a uzdravujícího. Třeba právě díky takto podané ruce se vzpamatují a půjdou do sebe.

Vždyť takto „naivně“ se Pán Ježíš nezachoval jen vůči Jidášovi. S námi, Jidášovými bratry a sestrami, jedná úplně stejně. Kolika našim neupřímným, samo-ospravedlňujícím modlitbám asi Kristus už naslouchal? Kolikrát jsme ve svých modlitbách tvrdili, že jsme nevinní, že jsme se stali oběťmi okolností, kolikrát jsme naše provinění svalovali na druhé - místo toho, abychom přiznali svou vinu.

Anebo: kolikrát jsme Krista o něco prosili – a uváděli jsme přitom ty nejzbožnější důvody, proč bychom měli dostat to, o co žádáme. Zatímco ty naše prosby sledovaly sobecké zájmy? A přece věříme, že nám Kristus znovu naslouchá. Že vůči nám chová naději - že příště snad už budeme upřímnější a pravdivější. Že nám dává novou šanci.

Být pravdivý – vůči našim bližním a samozřejmě vůči Bohu. A přestat podezřívát naše bližní, zakázat si hledat lež ve slovech našich blízkých, dávat našim bližním stále novou šanci - to v novém roce zkoušejme, milí bratři a sestry. Pokoušejme se uzdravovat naše mezilidské vztahy před Boží tváří. Pamatujme přitom na to, že novou šanci dostáváme z Boží strany každý nový den. Tedy i dnes. Což nakonec za malý okamžik prožijeme u Kristova stolu.

Modlitba po kázání: *Pane Ježíši Kriste, není pro nás lehké začít důvěřovat druhým lidem. Nejobtížnější je to pak u těch, kteří nás zranili, přechytračili nebo podvedli. Posilni nás, abychom mohli překračovat naši uraženost či strach z dalšího zklamání a být zase takovým lidem nablízku. Ve tvé blízkosti také chceme začít tento nový rok, tobě nablízku chceme přijímat všechno, co přijde. Dej, nový rok byl rokem vzájemné lásky a odpuštění. Amen.*